

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență
în Economie și Finanțe

Gabriel Palade

2017

Curriculumul modular
S.07.O.023 Contabilitatea instituțiilor publice

Specialitatea: 41120 Impozite și percepere fiscală
Calificarea: Contabil

Chișinău 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

1. *Fetescu Cezara*, grad didactic I, master în economie, Centrul de Excelență în Economie și Finanțe.
2. *Timotin Dorina*, grad didactic II, master în economie, Centrul de Excelență în Economie și Finanțe.

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Centrului de Excelență în Economie și Finanțe.

Director _____

G. Palade

Gabriel Palade

"12" iunie 2017

Recenzenți:

1. SRL „TELEMAR”, adresa: str. Uzinelor 21/1, mun. Chișinău, Director financiar, Bolebruh Natalia
2. SRL „STILCONSTRUCT”, adresa: str. Maria Dragan 2/1A, mun. Chișinău, Contabil – șef, Cojocaru Natalia.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins:

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	5
III. Competențele profesionale specifice modulului	5
IV. Administrarea modulului	6
V. Unitățile de învățare	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	9
VII. Studiu individual ghidat de profesor	10
VIII. Lucrările practice recomandate	11
IX. Sugestii metodologice	12
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	11
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	16
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	17

I. PRELIMINARII

Curriculumul modular la „Contabilitatea instituțiilor publice” reglementează procesul de predare-învățare în contextul unei pedagogii axate pe competențe, servește drept reper pentru proiectarea didactică și desfășurarea procesului educațional, fiind și o componentă de bază pentru elaborarea strategiei de evaluare și elaborare a materialelor didactice.

Instituțiile publice reprezintă pârghiile economico-financiare de bază ale statului în exercitarea nemijlocită a funcțiilor sale în toate domeniile vieții economice sau sociale. Prin intermediul lor se derulează atât procesul de constituire, cât și cel de utilizare a principalelor resurse ale statului.

Statutul Curriculumului. Curriculumul la unitatea de curs „Contabilitatea instituțiilor publice” este un document normativ și obligatoriu pentru realizarea procesului de pregătire a elevilor în învățământul profesional tehnic postsecundar, care vor activa în cadrul diverselor entități economice în conformitate cu sarcinile de lucru.

Funcțiile de bază ale Curriculumul-ui sunt orientate spre:

- desfășurarea și certificarea procesului educațional din perspectiva unei pedagogii axate pe acte normative ce reglementează procesul de predare-învățare-evaluare;
- asigurarea unui reper pentru proiectarea bazată pe competențe;
- fortificarea componentei de bază pentru elaborarea strategiei de evaluare și certificare;
- orientarea procesului educațional spre formarea de competențe la elevi;
- fundamentarea unui suport pentru elaborarea manualelor tipărite, manualelor electronice, ghidurilor metodologice, testelor de evaluare.

Beneficiarii Curriculumului sunt:

- profesorii din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar;
- autorii de manuale și ghiduri metodologice;
- elevii care își fac studiile la specialități cu profil economic;
- membrii comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării, dobândite în contexte non-formale și informale, cât și pentru examenele de calificare.

Scopul acestei unități de curs este de a prezenta sisteme, principii, metode și tehnici de organizare și conducere a contabilității instituțiilor publice în condițiile modificărilor legislative din ultimii ani.

Curriculumul modular la disciplina „Contabilitatea instituțiilor publice” include 12 unități de învățare în cadrul studierii cărora o atenție deosebită se va acorda reglementărilor contabile noi, principiilor de bază ale contabilității bugetare, cerințelor față de completarea formularelor noi, modalităților de înregistrare a operațiunilor economice esențiale, contabilității rezultatelor, cât și specificului de raportare financiară. Caracterul practic-aplicativ al unității de curs va fi accentuat prin corelarea aspectelor normative de ținere a contabilității cu abordările contabile specifice instituțiilor publice.

Studierea prezentei unități de curs este favorizată de cunoștințele acumulate la disciplinele:

U.01.O.005 Bazele antreprenoriatului.

F.04.O.012 Bazele contabilității.

F.05.O.014 Finanțe publice.

F.05.O.013 Metode și tehnici de evaluare contabilă.

S.02.O.029 Practica de inițiere în specialitate.

S.04.O.030 Practica de specialitate I.

II. MOTIVAȚIA, UTILITATEA MODULULUI PENTRU DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ

Contabilitatea bugetară, privită ca bază a sistemului informațional de gestiune a economiei naționale, este un instrument indispensabil în elaborarea planurilor de dezvoltare economico-socială, în urmărirea realizării lor, în organizarea și conducerea proceselor economice în vederea utilizării mai eficiente a resurselor materiale și de muncă. O bună informare economică constituie întotdeauna temeiul unei intervenții competente în organizarea și dirijarea proceselor economice.

Contabilitatea din cadrul instituțiilor publice este adeseori considerată ca fiind o activitate de rutină, și aceasta deoarece ea reprezintă procesul de înregistrare a operațiilor privind obținerea resurselor financiare a instituției și a operațiilor de utilizare a resurselor financiare în vederea realizării scopului pentru care a fost înființată instituția. Rolul contabilității este eronat perceput ca fiind în esență limitat la înregistrarea și controlul veniturilor încasate și a cheltuielilor și sumelor achitate de la bugetul de stat. În prezent, în rezultatul expansiunii sectorului public, rolul contabilității bugetare crește considerabil datorită importanței informațiilor pe care le furnizează, informații utile în procesul elaborării politicilor instituției, în procesul luării deciziilor de către echipa managerială, cât și pentru îmbunătățirea eficacității și eficienței programelor și serviciilor realizate de instituția publică.

Unitatea de curs „Contabilitatea instituțiilor publice” are un rol esențial pentru elevii de la specialitatea „Impozite și percepere fiscală” grație implicării directe a acestei discipline în procesul bugetar. Astfel, studierea „Contabilității instituțiilor publice” dezvăluie din interior procesele și operațiunile economice din cadrul instituțiilor bugetare, prezentând detaliat și efectele pe care aceste tranzacții le au asupra Bugetului de stat. Fiind o componentă a informării economice, unitatea de curs „Contabilitatea în instituțiile publice” familiarizează viitorii specialiști cu reflectarea corectă a procesului de executare a bugetului public național, a felului cum se gestionează mijloacele materiale și bănești ale instituțiilor publice, furnizând în același timp informații asupra indicatorilor necesari organelor de conducere ierarhic superioare. Conținutul modulului dezvoltă aspectele teoretice și metodologice privind prelucrarea datelor și obținerea informațiilor ce urmează a fi dezvăluite în Rapoartele financiare bugetare. Unitatea de curs oferă elevului posibilitatea aplicării raționamentului profesional în vederea soluționării problemelor și situațiilor reale, ce îi va asigura ulterior integrarea în activitatea profesională.

Atitudinile și comportamentele caracteristice unui contabil corect și onest, formate în cadrul acestei unități de curs, vor contribui cu siguranță la desfășurarea unei activități independente, deoarece interesul public a fost întotdeauna o prioritate care presupunea angajarea celor mai competente persoane pentru a forma o elită administrativă care să acționeze în conformitate cu legea.

Competențele profesionale dezvoltate de elevi la unitatea de curs „Contabilitatea instituțiilor publice” vor fi necesare pentru studierea ulterioară a modulului: S.08.A.039 „Audit” și S.08.O.027 „Contabilitatea fiscală”.

III. COMPETENȚELE PROFESIONALE SPECIFICE MODULULUI

1. Reflectarea finanțării primite de la bugetul de stat, cât și a mijloacelor bănești din conturile bugetare curente;
2. Înregistrarea operațiilor economice în documentele primare;
3. Reflectarea operațiilor economice din documentele primare în notele de contabilitate corespunzătoare;
4. Evidența operațiunilor legate de activele amortizabile, bunurile materiale, cât și decontări;
5. Înregistrarea veniturilor și cheltuielilor instituției publice;
6. Determinarea rezultatului financiar al instituției publice,
7. Gestionarea eficientă a patrimoniului public în vederea asigurării integrității acestuia;
8. Întocmirea rapoartelor privind executarea bugetelor instituțiilor publice.

IV. ADMINISTRAREA MODULULUI

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VII	120	30	30	60	Examen	4

V. UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚARE

Unități de competență	Unități de conținut/Cunoștințe	Abilități
1. Organizarea evidenței contabile în instituțiile publice		
UC1. Operarea cu actele legislative și normative ce reglementează evidența contabilă în instituțiile publice.	1.1. Organizarea, obiectul și sarcinile evidenței contabile în instituțiile publice. 1.2. Reglementarea normativă a contabilității instituțiilor publice. 1.3. Bugetul public național, componentă și structură. 1.4. Tehnica înregistrării operațiunilor economice în evidența contabilă.	A1. Implementarea normelor legale prevăzute pentru evidența contabilă în instituțiile publice. A2. Elaborarea proiectului de buget al instituției publice. A3. Determinarea componentelor de bază ale bugetului de stat. A4. Operarea cu tranzacțiile economice din instituțiile publice, conform tehnicii de înregistrare.
2. Bilanțul contabil și planul de conturi		
UC2. Examinarea interdependențelor ce apar între Bilanțul contabil și Planul de conturi.	2.1. Definirea, conținutul și structura bilanțului contabil. 2.2. Planul de conturi al evidenței contabile în instituțiile publice. 2.3. Executorii de buget, drepturile și obligațiunile lor.	A1. Categorisirea elementelor patrimoniale ale instituțiilor publice în active și pasive. A2. Aplicarea Planului de conturi la înregistrarea tranzacțiilor economice. A3. Distingerea drepturilor și obligațiilor executorilor de buget.
3. Contabilitatea finanțării și a numerarului		
UC3. Inspectarea metodei finanțării bugetare prin prisma operațiunilor	3.1. Finanțarea bugetară și sarcinile ei. Trăsăturile și metoda finanțării din buget. 3.2. Contabilitatea finanțării și a numerarului în conturile curente bugetare. 3.3. Evidența mijloacelor bănești în casierie.	A1. Înregistrarea în conturi contabile a finanțării bugetare. A2. Repartizarea finanțării bugetare în funcție de prevederile bugetului. A3. Contabilizarea operațiunilor aferente conturilor curente bugetare

	de evidență a mijloacelor bănești în conturi și în casierie.	3.4 Inventarierea casei și contabilizarea divergențelor constatate.	și operațiunilor de casă. A4.Desfășurarea inventarierii patrimoniului public în baza regulilor stabilite.
4. Contabilitatea cheltuielilor			
UC4.	Explicarea modului de evidență a operațiunilor de evidență a cheltuielilor în funcție de tipul acestora.	4.1. Contabilitatea cheltuielilor bugetare efective. 4.2. Contabilitatea cheltuielilor de casă.	A1. Contabilizarea cheltuielilor bugetare efective suportate de instituțiile publice. A2. Verificarea zilnică a soldurilor din banca și din casa în baza documentelor contabile primare. A3. Aplicarea formulelor contabile pentru înregistrarea cheltuitelor de casă.
5. Contabilitatea decontărilor cu personalul			
UC5.	Organizarea evidenței în baza conturilor contabile aferente decontărilor cu personalul.	5.1.Contabilitatea decontărilor cu personalul privind retribuirea muncii. 5.2.Contabilitatea decontărilor privind asigurările sociale de stat. 5.3. Contabilitatea decontărilor privind asigurarea obligatorie de asistență medicală.	A1. Aplicarea relației de calcul a salariului brut în baza Rețelei tarifare unice de salarizare. A2.Contabilizarea operațiunilor privind asigurările suportate de angajator. A3. Reflectarea în conturi a datoriilor calculate față de salariați. A4. Contabilizarea operațiunilor economice aferente reținerilor din salariu.
6. Contabilitatea creanțelor			
UC6.	Analizarea creanțelor prin prisma tranzacțiilor și operațiunilor economice survenite în instituțiile publice.	6.1Contabilitatea avansurilor acordate entităților. 6.2Contabilitatea creanțelor aferente decontărilor cu titularii de avans. 6.3.Contabilitatea creanțelor din prestarea serviciilor privind întreținerea copiilor în instituțiile preșcolare.	A1. Înregistrarea în conturi a avansurilor acordate entităților. A2. Perfectarea documentelor primare privind creanțele cu titularii de avans. A3. Contabilizarea operațiunilor economice aferente creanțelor din prestarea serviciilor privind întreținerea copiilor în instituțiile preșcolare.
7. Contabilitatea datoriilor			
UC7.	Detectarea datoriilor rezultate în urma	7.1 Contabilitatea datoriilor față de furnizori. 7.2 Contabilitatea împrumuturilor bugetare la primăriile satești/orășenești.	A1. Întocmirea notelor contabile, situațiilor zilnice a conturilor și bilanțelor de verificare în baza datelor furnizate de către evidența

desfășurării activității instituțiilor publice.		contabilă primară a datoriilor. A2. Reflectarea în conturi a datoriilor calculate față de furnizori. A3. Contabilizarea creditelor și împrumuturilor bugetare la primăriile satești/orășenești.
8. Contabilitatea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale		
UC8. Prezentarea specificului evidenței contabile a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale în cadrul instituțiilor publice.	8.1 Componenta și caracteristica mijloacelor fixe. Evidența lor operativă. 8.2. Evidența sintetică și analitică a mijloacelor fixe. 8.3. Evidența amortizării mijloacelor fixe. 8.4. Casarea mijloacelor fixe. 8.5 Evidența imobilizărilor necorporale.	A1. Perfectarea corectă și completă a documentelor primare de evidență a mijloacelor fixe. A2. Elaborarea calculelor privind amortizarea mijloacelor fixe. A3. Contabilizarea intrării, amortizării și ieșirii mijloacelor fixe. A4. Înregistrarea în conturi a imobilizărilor necorporale.
9. Contabilitatea materialelor		
UC9. Contarea materialelor în scopul desfășurării normale a activității instituției publice.	9.1. Componenta și destinația materialelor. Evidența lor operativă. 9.2. Evidența sintetică și analitică a materialelor.	A1. Gruparea în conturi a materialelor conform surselor de proveniență a acestora. A2. Evaluarea stocurilor de materiale în baza metodelor de evaluare curentă. A3. Reflectarea în conturi a materialelor utilizate de instituțiile publice.
10. Contabilitatea veniturilor		
UC10. Identificarea formulelor contabile de evidență a veniturilor în dependență de sursele de proveniență a acestora.	10.1 Componenta, caracteristica, clasificarea și evaluarea veniturilor. 10.2 Contabilitatea veniturilor din prestarea serviciilor privind studiile contra plată. 10.3 Contabilitatea veniturilor din darea în locațiune/arendă a bunurilor patrimoniului public. 10.4 Contabilitatea veniturilor primăriilor satești/orășenești.	A1. Înregistrarea contabilă a veniturilor din prestarea serviciilor privind studiile contra plată. A2. Contabilizarea veniturilor din darea în locațiune/arendă a bunurilor patrimoniului public. A3. Pregătirea documentelor de evidență a veniturilor primăriilor satești/orășenești.
11. Contabilitatea rezultatului financiar		
UC11. Contabilizarea rezultatului financiar prin	11.1 Inventarierea patrimoniului instituțiilor publice și contabilizarea divergențelor constatate.	A1. Depistarea lipsurilor și/sau plusurilor rezultate din inventariere. A2. Prezentarea în conturi contabile a

prisma tranzacțiilor și operațiunilor economice survenite la instituțiile publice.	11.2 Contabilitatea rezultatului financiar al instituțiilor publice din anul curent. 11.3 Contabilitatea rezultatului financiar al instituțiilor publice din anii precedenți.	rezultatului financiar al instituțiilor publice din anul curent. A3. Contabilizarea rezultatului financiar al instituțiilor publice din anii precedenți.
12. Rapoartele financiare în instituțiile publice		
UC12. Aplicarea metodologiei de completare a rapoartelor financiare în instituțiile publice.	12.1 Importanța și clasificarea rapoartelor financiare. 12.2 Structura, întocmirea și prezentarea rapoartelor financiare privind executarea bugetelor instituțiilor publice.	A1. Înscrierea în registre a operațiunilor efectuate în baza documentelor primare. A2. Aplicarea metodologiei de întocmire a rapoartelor financiare. A3. Prezentarea la timp a rapoartelor financiare privind executarea bugetelor instituțiilor publice.

VI. REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Organizarea evidenței contabile în instituțiile publice	8	2	2	4
2.	Bilanțul contabil și planul de conturi	8	2	2	4
3.	Contabilitatea finanțării și a numerarului	16	4	4	4
4.	Contabilitatea cheltuielilor	12	4	2	6
5.	Contabilitatea decontărilor cu personalul	18	4	4	8
6.	Contabilitatea creanțelor	8	2	2	4
7.	Contabilitatea datoriilor	8	2	2	4
8.	Contabilitatea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale	10	2	4	8
9.	Contabilitatea materialelor	8	2	2	4
10.	Contabilitatea veniturilor	8	2	2	4
11.	Contabilitatea rezultatului financiar	8	2	2	6
12.	Rapoartele financiare în instituțiile publice	8	2	2	4
	Total	120	30	30	60

VII. STUDIU INDIVIDUAL GHIDAT DE PROFESOR

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Organizarea evidenței contabile în instituțiile publice			
1. Rolul instituțiilor publice în procesul bugetar	Referat Studiu individual	Prezentare	Săptămâna 1
Bilanțul contabil și planul de conturi			
1. Modificările operate în planul de conturi al instituțiilor publice și necesitatea acestora.	Referat	Prezentare	Săptămâna 2
Contabilitatea finanțării și a numerarului			
1. Procesul efectuării finanțării bugetare.	Referat Rezumat	Prezentarea referatului	Săptămâna 3
Contabilitatea cheltuielilor			
1. Structura cheltuielilor bugetare pe sectoare, conform Bugetului de Stat.	Prezentare	Derularea de prezentării	Săptămâna 4
Contabilitatea decontărilor cu personalul			
1. Calculul salariului de bază	Studiu de caz	Demonstrare	Săptămâna 5
2. Calculul indemnizației privind incapacitatea temporară de muncă.	Problemă de rezolvat	Demonstrare	Săptămâna 6
3. Calculul salariului aferent concediului medical.	Studiu de caz	Demonstrare	Săptămâna 7
4. Completarea formularului BASS.	Studiu de caz	Demonstrare	Săptămâna 8
5. Completarea formei MED 08.	Studiu de caz	Demonstrare	Săptămâna 9
6. Completarea Dărilor de seamă privind reținerea impozitului pe venit din salarii.	Studiu de caz	Demonstrare	Săptămâna 10
Contabilitatea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale			
1. Contabilitatea intrărilor mijloacelor fixe. Documente contabile.	Studiu de caz	Demonstrare	Săptămâna 11
2. Modul de calculare a amortizării mijloacelor publice în instituțiile publice.	Exercițiu de rezolvat	Demonstrare	Săptămâna 12
Contabilitatea materialelor			
1. Evidența stocurilor de materiale	Demonstrare	Prezentarea demonstrării	Săptămâna 13

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Contabilitatea rezultatului financiar			
1. Determinarea rezultatului financiar al instituțiilor bugetare.	Investigație	Derularea de prezentări	Săptămâna 14
Rapoartele financiare în instituțiile publice			
1. Structura și conținutul Rapoartelor financiare ale instituțiilor publice.	Studiu de caz	Demonstrare	Săptămâna 15

VIII. LUCRĂRILE PRACTICE RECOMANDATE

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice	Ore
1.	Organizarea evidenței contabile în instituțiile publice	- Structura organizatorică a instituțiilor publice. - Rolul și sarcinile evidenței contabile în instituțiile publice. - Bugetul public național – structură și componență.	3
2.	Bilanțul contabil și planul de conturi	- Trezoreria – banca a statului. - Studii de caz cu aplicarea Planului de conturi și a Bilanțului contabil.	3
3.	Contabilitatea finanțării și a numerarului	- Rolul executorilor de buget în procesul bugetar. - Procedura primirii finanțării de la buget – aspecte metodologice.	3
4.	Contabilitatea cheltuielilor	- Modul de efectuare a inventarierii casieriei. - Cheltuielile bugetare și rolul acestora pe plan socio-economic.	5
5.	Contabilitatea decontărilor cu personalul	- Calcularea salariilor din sfera bugetară; Quantumul contribuției individuale de asigurări sociale și influența acestuia asupra mărimii pensiilor. - Aspecte metodologice de calculare a indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă.	2
6.	Contabilitatea creanțelor și datoriilor	Cheltuielile de deplasare și limitele admise de lege ale acestora.	8
7.	Contabilitatea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale	Procedura de casare a mijloacelor fixe.	6
8.	Contabilitatea materialelor	Componența și diversitatea materialelor în instituțiile publice.	3
9.	Contabilitatea veniturilor	Mijloacele speciale – sursă alternativă de acoperire a cheltuielilor instituțiilor publice.	4
10.	Contabilitatea rezultatului financiar	Aspecte practice de calculare a rezultatului financiar.	5
11.	Rapoartele financiare în instituțiile publice	Rapoartele financiare – mod de întocmire și prezentare.	3
	Total:		45

IX. SUGESTII METODOLOGICE

Procesul de instruire în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar are drept scop pregătirea unui specialist practic într-un termen relativ scurt.

La hotărârea acestei probleme o direcție importantă o constituie intensificarea procesului instructiv, adică elaborarea și implementarea formelor și metodelor menite să dezvolte interesului „față de ceea ce fac” și să formeze diverse deprinderi practice.

Metodele date permit elevilor să descopere independent cunoștințele, să prelucreze și să găsească soluții la problemele apărute. Utilizarea lor este destul de eficientă, deoarece dezvoltă diferite forme de gândire, astfel, contribuind vădit la dezvoltarea creativității elevului.

Contabilitatea instituțiilor publice este prezentată ca un domeniu de aplicare extins, care nu se axează doar pe modalitatea tradițională și formală de instruire. Conținutul modulului va fi prezentat, utilizând o combinație echilibrată a viziunilor teoretice cu exercițiile practice și problemele.

La studierea unității de curs „Contabilitatea instituțiilor publice” se pot utiliza diverse forme/metode/surse de dezvoltare profesională, precum metodele interactive care sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârste timpurii. Acestea sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe. Interactivitatea presupune o învățare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare, pe implicarea directă și activă a elevului în studierea disciplinei respective.

Strategiile, metodele și tehnicile utilizate în procesul de formare a competențelor se vor realiza în cadrul unor forme de organizare a acțiunii didactice. În procesul de instruire componentele competenței se formează prin sarcini didactice cu caracter de problemă, prin adaptarea unei game de tehnici interactive care asigură o educație dinamică, formativă, motivațională, reflexivă și continuă. Vor fi indicate particularitățile metodologiilor utilizate în procesele de predare-învățare-evaluare a modulului în cauză. Toate metodele active se află într-o continuă diversificare și dezvoltare, sunt centrate pe elev, pun accent pe dezvoltarea gândirii critice, formarea aptitudinilor și a deprinderilor, încurajează implicarea elevilor, inițiativa și creativitatea, determină un parteneriat profesor-elev prin realizarea unei comunicări multidirecționale. Deci, toate formele de predare sunt orientate spre 3 componente a activității creatoare: baza informațională, gândirea logică și formarea de deprinderi practice.

Pentru facilitarea procesului de asimilare de către elevi a cunoștințelor se recomandă utilizarea următoarelor metode: problematizarea, metoda euristică, studiul de caz, brainstorming-ul, jocul didactic, algoritimizarea, interviul, lectura ghidată, exercițiile practice în baza documentelor primare, probleme pentru dezvoltarea gândirii logice, etc.

În cadrul desfășurării activităților practice un accent sporit se va pune pe îndeplinirea cu exactitate și la timp a sarcinilor de lucru. Realizarea proiectelor în cadrul activităților practice va urmări nu numai dezvoltarea abilităților individuale, dar și a celor de lucru în echipă.

În cadrul activităților individuale accentul se va pune pe studiere, analiză și sistematizare a materialului teoretic și practic în scopul îndeplinirii sarcinilor de lucru individual. Acestea vor fi prezentate sub formă de portofolii, proiecte, sarcini specifice etc.

X. SUGESTII DE EVALUARE A COMPETENȚELOR PROFESIONALE

Conceptul învățământului formativ impune procesului didactic schimbări în toate elementele constitutive ale acestuia și, în primul rând, face posibil un schimb de accente: cel care învață este considerat agentul principal. În învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, elevul este cel care „se formează” ca personalitate, ca specialist în domeniu, sub îndrumarea și cu sprijinul profesorului. Activitatea elevului în procesul de instruire trebuie situată pe prim plan.

Procesul didactic, finalizat prin achiziționarea cunoștințelor, presupune un control al efectelor pentru o derulare mai eficientă. Evaluarea înseamnă utilizarea unui șir de operații prin care se obțin informații utile cu privire la nivelul de pregătire a elevilor și calitatea instruirii. Astfel, constatarea efectelor unei acțiuni educaționale apare ca o necesitate, deoarece permite confruntarea unui rezultat cu un obiectiv. Cunoașterea rezultatelor evaluării oferă profesorilor informațiile care-i ajută să depisteze acele aspecte ale procesului asupra cărora trebuie să-și concentreze atenția și eforturile.

În învățământul formativ-inovativ evaluarea este desfășurată pentru adaptarea modului de lucru al profesorului la cerințele fiecărui elev, vizându-se atât stabilitatea nivelului inițial de pregătire, cât și volumul și calitatea cunoștințelor simulate într-o anumită perioadă.

După modul de integrare în desfășurarea procesului didactic se conturează următoarele forme de evaluare:

a) evaluarea inițială care este menită să stabilească nivelul de pregătire a elevilor la începutul studierii noii discipline. Genericul tipului respectiv de evaluare ar fi: „Informați-vă cu privire la ceea ce știe elevul și învățați-l în consecință”. Evaluarea inițială va oferi profesorului o sursă utilă de informații pentru definirea obiectivelor de învățare la disciplină și va asigura punctul de referință pentru evaluarea eficienței educaționale.

b) evaluarea continuă (formativă) presupune verificări sistematice pe parcursul actului didactic. În procesul evaluării continue. Astfel profesorul:

- evaluează performanțele tuturor elevilor privind întregul conținut al materiei studiate în cadrul modulelor respective;
- determină, după fiecare modul de instruire, efectele acțiunii.

c) evaluare cumulativă finală sau sumativă se realizează prin verificări și aprecieri periodice la sfârșitul unui sistem de lecții, sfârșitul întregii activități, în vederea cunoașterii nivelului real de atingere a obiectivelor preconizate.

Dintre modalitățile de verificare a rezultatelor elevilor mai frecvent utilizate în activitatea didactică sunt:

1. Chestionarea verbală care permite profesorului identificarea volumului și calității cunoștințelor și abilităților elevilor, precum și a capacităților de operare cu ele.
2. Examinarea prin probe scrise se realizează prin diverse tipuri de lucrări scrise.
3. Evaluarea la sfârșitul unității de conținut.
4. Evaluarea scrisă sub formă de compunere sau eseu structurat, utilizată în special la orele desfășurate în grupele anului IV, este extrem de binevenită deoarece permite elevilor să-și redea concis și clar ideile proprii, ceea ce le ajută ulterior la elaborarea diverselor lucrări științifice cum ar fi referate, comunicări, lucrări de diplomă.

Totuși, una dintre metodele rapide și eficiente de verificare inopinată a cunoștințelor la orice unitate de curs rămâne a fi testul, care este o probă complexă, practică, de cele mai multe ori scrisă. Permite verificarea unui număr considerabil de obiective ale actului didactic, standardizează criteriile de notare și oferă posibilitatea estimării mai exacte a performanțelor elevilor.

Testele de verificare a cunoștințelor la unitatea de curs „Contabilitatea instituțiilor publice” pot avea următoarele forme:

- teste bazate pe memorie;
- teste bazate pe gândire;
- rezolvarea problemelor etc.

Evaluarea este una obiectivă doar în cazul îmbinării diferitor tehnici de estimare și doar prin utilizarea celor mai potrivite metode în dependență de caz. Rezultatele evaluării și autoevaluării realizează o selecție și o clasificare a elevilor în contextul psihologiei grupei, asigurându-i fiecăruia un anumit statut. Dacă evaluarea formativă este abordată pentru a-i fixa temeinic elevului cunoștințele și a-i identifica lacunele și dificultățile în pregătire, evaluarea sumativă are drept scop furnizarea unui bilanț, care și redă randamentul procesului instructiv.

Activitatea de evaluare, indiferent prin ce metodă este realizată, se finalizează cu o notă care trebuie să reflecte într-un mod cât mai obiectiv nivelul de pregătire al celui evaluat la un moment dat, fapt pentru care verificarea și notarea au implicații deosebite și își pun în mod direct amprenta asupra dezvoltării personalității elevului.

Unitatea de curs „Contabilitatea instituțiilor publice” se finalizează cu un examen. Nota finală la disciplină se va determina utilizând o formulă ponderată de calcul, astfel, 60 % din notă va reprezenta media notelor curente obținute pe parcursul semestrului, iar 40 % va constitui nota obținută la examen.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor și criteriile de evaluare a acestora sunt prezentate în tabelul următor:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Portofoliu	• Validitatea (adecvarea la cerința, modul de concepere). • Completitudinea/ finalizarea. • Elaborarea și structura (acuratețea, rigoarea, logica, coerența etc.). • Calitatea materialului utilizat. • Creativitatea, originalitatea. • Redactarea (respectarea convențiilor, capacitatea de sinteză). • Corectitudinea limbii utilizate (exprimare, ortografie, punctuație etc.). • Motivația/lipsa de motivație a elevului pentru activitatea didactică, teoretică și practică. • Progresul sau regresul înregistrat de elev în propria pregătire profesională, în dobândirea competențelor generale și specifice. • Raportul efort/rezultate.
2.	Demonstrație	• Corectitudinea ipotezei. • Corectitudinea concluziei. • Corectitudinea metodei de demonstrație. • Originalitatea metodei de demonstrație. • Corectitudinea raționamentelor. • Calitatea prezentării textuale și grafice.

3.	Proiect elaborat	- Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. - Completitudinea proiectului - felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. - Elaborarea și structura proiectului - acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. - Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate etc. - Creativitatea - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
4.	Exercițiu rezolvat	- Înțelegerea enunțului exercițiului. - Corectitudinea formulării ipotezelor. - Corectitudinea raționamentelor. - Corectitudinea testării ipotezelor. - Corectitudinea strategiei rezolutive. - Corectitudinea rezultatelor. - Modul de prezentare a rezultatelor. - Modul de interpretare a rezultatelor.
5.	Problemă rezolvată	- Înțelegerea problemei. - Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. - Formularea și testarea ipotezelor. - Stabilirea strategiei rezolutive. - Prezentarea și interpretarea rezultatelor.
6.	Investigația	- Strategia de rezolvare. - Aplicarea cunoștințelor. - Corectitudinea înregistrării datelor. - Abilitarea elevilor și prezentarea observațiilor și a rezultatelor obținute. - Produsele realizate. - Atitudinea elevilor față de sarcină. - Dezvoltarea unor deprinderi de lucru sau individual/de grup.
7.	Referat	- Coresponderea referatului temei. - Profundimea și completitudinea dezvoltării temei. - Adecvarea la conținutul surselor primare. - Coerența și logica expunerii. - Utilizarea dovezilor din sursele consultate. - Gradul de originalitate și nivelul de erudiție. - Modul de structurare a lucrării. - Justificarea ipotezei legate de tema referatului. - Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.

8.	Rezumat scris	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Coerența: rezumatul are o unitate și un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresia logică: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente. • Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă. • Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată, dar fidelă textului sursă.
9.	Studiu de caz	• Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. • Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. • Logica sumarului. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Aprecieri critice, judecată personală a elevului. • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz.

XI. RESURSELE NECESARE PENTRU DESFĂȘURAREA PROCESULUI DE STUDII

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Calculatoare de birou; Proiector multimedia; Laptop; Tablă; Planul general de conturi contabile în instituțiile publice.
Pentru lecțiile practice	Calculator de birou; Proiector multimedia; Laptop; Documente primare; Registre contabile; Note de contabilitate; Rapoarte financiare; Dări de seamă; Planul general de conturi contabile în instituțiile publice; Legea bugetului de stat pentru anul curent.

XII. RESURSELE DIDACTICE RECOMANDATE ELEVILOR

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
1.	Mihail Nani. „Contabilitatea în instituțiile publice”, Chișinău, 2015.	Biblioteca CEEF
2.	Mihail Nani. Culegeri de probleme și teste la disciplina „Contabilitatea în instituțiile publice”, Chișinău, 2015.	Biblioteca CEEF
3.	Legea privind finanțele publice locale Nr. 491 – XIV din 2003 //Monitorul oficial nr. 101-102 din 16.09.2003.	http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=312821
4.	Legea contabilității Nr. 113 din 27.04.2007 //Monitorul oficial nr. 90-93 din 26.06.2007.	http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=351443&lang=1
5.	Regulamentul privind dările de seamă contabile ale instituțiilor publice. Inventarierea patrimoniului Nr. 7 din 18 ianuarie 1999.	Biblioteca CEEF
6.	Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice nr. 93 din 19.07.2010 // Monitorul oficial Nr.133-137 din 03.08.2010.	Biblioteca CEEF
7.	Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale Nr. 338 din 21.03.2003 //Monitorul Oficial Nr. 62-66 din 04.04.2003.	http://lex.justice.md/md/296151/
8.	Regulamentul privind casarea bunurilor uzate, raportate la mijloacele fixe Nr.500 din 12.05.1998 //Monitorul oficial nr. 62-65 din 09.07. 1998.	http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=296399&lang=1
9.	Hotărârea Guvernului Republicii Moldova din 5.01.2012 nr. 10 „Regulament cu privire la delegarea salariaților entităților din R.M.” //Monitorul oficial nr. 7-12 din 13.01.2012.	http://lex.justice.md/md/341850/